

**№11 М.П.Окороков атындағы жалпы орта білім беретін мектебінің
педагог-психологы Ұ Култаеваның 2022-2023 оку жылындағы
атқарылған жұмыс есебі**

Қыркүйек айының бірінші аптасында 1-сынып оқушыларының мектепке даярлығын анықтау мақсатында Керн- Йиразек тесті алынды. Жүргізілген диагностика нәтижесінде тестке қатысқан 132 оқушы. Дайындығы төмен оқушылар саны 49. Диагностика нәтижесі салынған жетекшілерге таныстырылып, ұсыныстар берілді. 1-сынып оқушыларының мектепке бейімделуін анықтау мақсатында әр оқушымен жеке-жеке әңгіме сұхбат жүргізілді. Барлығы 141 оқушы қатысты. Нәтижесінде оку іс әрекетінде проблемасы бар 18 оқушы, оқуға деген қатынасы қалыпты емес 16 оқушы, мұғалімге деген қатынасы қалыпты емес 14 оқушы, бейімделудің жалпы деңгейі төмен 14 оқушы анықталды. Диагностика нәтижесі салынған жетекшілерге таныстырылып, ұсыныс пен кеңестер берілді.

«Бестерек жобасы» аясында 5-12 қыркүйек арасында 2-11 салынған аралығында кабинеттік талдау жұмыстары жүргізілді. 2-11 салынған аралығында жалпы 957 оқушы бар. Ата анысы ажырасқан балалар саны 32, әкесі қайтыс болған балалар саны 24, анысы қайтыс болған балалар саны 6, өгей әкемен тұратын балалар саны 2, өгей анамен тұратын балалар саны 5, мектеп инспекторында тұратын оқушы саны 1, «Д» есепте тұратын оқушылар саны 13. Оқуында проблемасы бар балалар саны 30, тәртібінде қындық бар балалар саны 10. Әлеуметтік педагогтың, салынған жетекшінің, медбикенің, мәліметтерін жинақтай отырып мектебіміздегі кабинеттік талдау нәтижесінде тәуекел топқа 86 оқушы алынды. Жасыл деңгейде 80 оқушы, сары деңгейде 6 оқушы анықталды. Тәуекел топпен түзету жұмыстарын жүргізу үшін жоспар құрылды.

5-салынғап оқушыларының орта буынға бейімделуін анықтау мақсатында «Менің салынғым» әдістемесі алынды. Жалпы оқушылар саны 85 болса, қатысқаны 77 оқушы. Бейімделудің бірінші деңгейінде 9 бала, екінші деңгейінде 55 бала, үшінші деңгейінде 13 оқушы анықталды. Нәтижесі салынған жетекшілерге таныстырылып, пән мұғалімдерімен бірлесе отырып жұмыс жасау ұсынылды.

Отбасы күнінен орай 15 қыркүйек күні 8-9 салынғап оқушыларымен «Жанұям бақыттым» тақырыбында психологиялық тренинг өткізілді. Тренингтің мақсаты оқушыларға отбасы туралы мағлұмат бере отырып, отбасын құрметтеуге, мақтан етуге, ата-анасын сыйлауға, кішіге қамқор, тату болуға тәрбиелеу.

«Бестерек жобасы» аясында 5-8 салынғап оқушылары арасында далалық зерттеу жұмыстары жүргізілді. Далалық зерттеуге қатысқан оқушылар саны 236 . Далалық зерттеу бойынша оқушылардан сауалнама мен эссе алынды. 5-7 салынғаптардан «Менің жанұям», Сауалнама нәтижесінде 17 оқушыға психологиялық көмек қажет екендігі анықталды.

15% оқушының мектеп ұжымына деген көзқарасы дұрыс емес. Себебі, қазіргі таңда мектептегі болып жатқан өзгерістер мен талаптар оқушыларға ұнамайтындығы анықталды. Далалық зерттеу нәтижесі бойынша түзету-дамыту жұмыстары жүргізіліп жатыр.

8-сынып оқушылары арасында ағарту жұмыстарын жүргізу мақсатында «Ұялы телефонның пайдасы мен зияны» тақырыбында түсіндірме жұмыстары жүргізілді. Мақсаты: ұялы телефонның пайдасы мен зиянды жақтарын зерттеу. Қазіргі ғылыми техникалық ревалюцияның маңызын зерттеп, оқушының ұялы телефонды дұрыс пайдалануына ұсыныс жасау.

Телефонды дұрыс пайдалану ережелері түсіндірілді.

Қазан айының бірінші аптасында Сарыағаш аудандық адами әлеуетті дамыту білім беліміне «Далалық зерттеу нәтижелерінің қорытындысы» тапсырылды. Қорытынды нәтижесі бойынша 5-8 сыныпта 235 оқушыдан эссе мен сауалнама алынды. Эссеңін нәтижесі бойынша негативті мазмұнда жазған 27 оқушы анықталды. Сауалнама нәтижесінде психологиялық көмек қажет деген 30 оқушы анықталды. Көмек қажет деген оқушыларды жеке шақырып алып әңгіме-сұхбат жүргізілде.

5-сынып оқушыларының орта буынға бейімделу қорытындысы тапсырылды. Қорытынды бойынша 5-сынып оқушыларының жалпы саны 77. 55 оқушыда қалыпты бейімделу, 18 оқушыда орта бейімделу, 4 оқушыда төмен бейімделу байқалды. Бейімделудің төмен көрсеткішін көрсеткен оқушылардың сынып жетекшілеріне ұсыныстар мен кеңестер берілді.

13.10.2022 ж 1-сынып оқушыларының мектепке бейімделуі бойынша ата-аналарға ұсыныстар мен кеңестер берілді.

14.10.2022 ж 1-сынып оқушыларының мектепке бейімделуі бойынша педагогтарға ұсыныстар мен кеңестер берілді.

5-сынып оқушыларының орта буынға бейімделуіне сүйемелдеу мақсатында «Психологиялық тренингтер мен жаттығулар» жүргізілді.

Жолда журу ережесін сақтау мақсатында 2 «Б» -сыныбымен «Көшеде жүргендеге сақ болу қажет» тақырыбында психологиялық тренинг өткізілді.

Қараша айының бірінші аптасында Педагогикалық ұжым арасында «Ассингер» тесті алынды. Педагогтар қарым-қатынаста өзін-өзі жеткілікті басқара алады ма, олармен дұрыс қарым-қатынас жасай алады ма, соны анықтау мақсатында алынды. Диагностикаға 30 мұғалім қатысты. Диагностика нәтижесінде

Қараша айының екінші аптасында 5-8 сыныптар арасында «Социометрия» әдісі алдында.

Мақсаты сынып арасындағы қарым-қатынасты анықтау.

Қараша айының 04.11.2022 жылғы № 2 Педагогикалық кеңесте «Үлгерімі төмен оқушыларды психологиялық қолдау» тақырыбында педагогтарға кеңес берілді.

Қараша айының 07-18.11.2022ж аралығында психологиялық апталықтың он күндігі өткізілді. Апталықтың бірінші күні 07.11.2022 ж «Көңіл күй» диагностикасы Люшер тесті жүргізілді. 08.11.2022 ж 5 сыныптармен «Мен өмірге қажетпін...» атты арт терапия тренингі өткізілді.

08.11.2022 ж 6-сыныптар арасында «Көңілді, тапқыр достар» атты психологиялық зияткерлік сайысы өткізілді. Сайыстың қорытындысы бойынша 6 «Б»-сыныбы I орын, 6 «Ә»-сыныбы II орын, 6 «А»-сыныбы III орынды иеленді.

09.11.2022 ж 1 сынып ата-аналарымен «Ананың алақаны балаға айдынды қоныс» атты тренинг өтілді. Мақсаты: Ата-ана мен бала арасындағы қарым-қатынасын жақсарту, бала тәрбиесіне көп көңіл бөлудің маңыздылығын арттыру.

10.11.2022 ж «Ішшілер күні» мектепішілік жарыс 5-6 сыныптар арасында өткізілді.

Оқушыларға мектепке қатысты 15 сұрақ берілді. Сол сұрақтарға сынып ұжымы болып жауап жазып келді. Мақсаты ұжым болып, бірлесе отырып жұмыс жасау болатын.

Мектепішлік жарыс қорытындысы бойынша 6 «Ә» сыйнып I-орын, 5 «А» мен 5 «Ә» сыйнып II орын, 6 «А» мен 6 «Б» III орын алды.

11.11.2022ж 9 «А» сыйныбымен «Мамандық білгірлері» атты кәсіби бағдар беру тренингі өтілді. 11 «А» сыйныбымен «Алынбайтын асу жок» атты мақсатқа бағыттау тренингі өтілді.

14.11.2022ж «Мектепке көз қарасын» атты тақырыбында қабырга газеті ілінді. Ол жерге окушылар мектепке деген, ұжымға деген көзқарастарын жазды. Окушылар қабырга газетіне мектепте тым қаталдық орын алуда, мейірімділік орнаса деген пікірлерін жазды.

18.11.2022ж Окушылар арасында психологиялық он күндікті қорытындылау мақсатында кері байланыс анкетасы жүргізілді. Окушылар алдағы психологиялық апталықта бұдан да қызықтырақ, тапсырмамен жаттығуларды күтетінін жазып өтті.

18.11.2022ж Окушылар арасында психологиялық он күндікті қорытындылау мақсатында кері байланыс анкетасы жүргізілді. Окушылар алдағы психологиялық апталықта бұдан да қызықтырақ, тапсырмамен жаттығуларды күтетінін жазып өтті.

Желтоқсан айының бірінші аптасында 3-5 сыйнып окушыларына өз мүмкіндіктерін анықтауға көмектесу мақсатында «Құндылық бағдарлау» топтық сұхбат жүргізілді. 5-8 сыйныптардан «Социометрия» әдістемесі алынды. Мақсаты: сыйныптағы окушылардың арасындағы қарым-қатынасын анықтау. Нәтижесінде 7 «В», 6 «Ә», 5 «Ә» сыйныптарына топтық жұмыс жасау қажет екені анықталды.

Желтоқсан айының екінші аптасында 10-11 сыйнып окушыларының болашаққа деген жоспарын дамыту «Менің тандауым» тренингі өткізілі.

Жас маман педагогтарына арналған семинар «Конфликт және оның адамның психологиялық саулығына әсері» атты сұхбат жүргізілді. Мақсаты: Жас мамандарға көмек көрсету және ұжымда жағымды психологиялық ахуал қалыптастыру.

Айналамыздығы адамдармен қарым-қатынасымыз қандай, олар кімдер, біз кімбіз, өзімізді-өзіміз танимыз ба? Деген сұрақтарға жауап іздел, тұлғаның адами көзқарасын анықтау. 5-11 сыйнып окушыларының ата-аналарымен «Отбасылық тәрбие» атты сауалнама жүргізілді. Мақсаты: Отбасы мүшелерінің арасындағы бауырмалдық, қайырымдылық, достық қарым - қатынасты қалыптастыру. Үлкендей сыйлауға, кішіге қамқорлық жасауға, сыпайы, ілтиппатты болуға тәрбиелуе.

5-6 сыйнып окушыларына психологиялық «Егер де мен....» атты ойыны өтілді. Мақсаты. Окушылардың осы бір сұраққа қалай жауап қататындарын аңғару, және дұрыс жол көрсету. 5-6 сыйнып окушыларына психологиялық «Біз сондай қызықты!» атты тренинг жүргізілді. 1-8 сыйнып окушылар арасында «Менің қолымнан бәрі келеді!» атты психологиялық тренинг (тұйық, ұялшак,) балалармен.

Желтоқсан айының төртінші аптасында психологиялық қолдауды қажет ететін аутодеструктивті мінез-құлықты балалармен жүргізіліп отырды. Топтық және жеке. Желтоқсаның бесінші аптасында адами әлеуетті дамыту бөліміне мәлімет тапсыру.

Педагогтардың сұранысы бойынша «Мұғалім-мұғалім», «Басшы-мұғалім», «Мұғалім-окушы» қарым-қатынасын реттеуге көмектесу.

Қантар айының бірінші аптасында Педагогтардан «Ұжымның психологиялық климатын анықтау» (Басса Дарки) әдістемесі жүргізілді. Мақсаты: Агрессиялық мінез-құлықты анықтайтын сауалнама. Нәтижесінде: Мұғалімдердің 45-нен алынды. Алынған мұғалімдерде агрессия байқалған жок.

Қантар айының екінші аптасында Педагогикалық-психологиялық қолдауды қажет ететін топқа енген «Жасыл», «Сары» деңгейдегі балалармен жұмыс жүргізу. 1-11 сыйныптар

аралығындағы психологиялық қолдауды қажет ететін, жасыл деңгейге енген 58 оқушының 12 оқушысымен жеке кеңестер жүргізілді. Сондай-ақ психологиялық қолдауды қажет ететін, сары деңгейге енген 3 оқушымен топтық түрде түзету жаттығулары жүргізілді. Және де, жеке кеңес берілді.

Психологиялық қолдауды қажет ететін жасыл және сары деңгейдегі сыныптардың сынып жетекшілеріне жеке кеңестер жүргізілді. Атап өтетін болсам; 5 а, 9а, 1а, б, сынып жетекшілеріне жеке кеңестер жүргізілді.

Қаңтар айының үшінші аптасында 3-7 сынып оқушылар арасында «Өзінді және қоршаған ортаңды таны» тренинг өткізілді.

5-9 сынып оқушыларынан жекеленген оқушыларымен «Мені не үшін құрметтеу қажет?», «Мен араласатын орта» атты тақырыпта сұхбат жүргізілді. Сондай ақ, 8-11 сынып оқушыларымен «Менің темпераментім», «Мінез және мамандық» атты тақырыпта жеке сұхбат жүргізілді.

Ақпан айының бірінші аптасында ауданнан келген анонимді сауалнама алдында. Сауалнамаға 57 мұғалім қатысты. 8-22 аралығында –балл жинағы ол дегеніміз үжымның әлеуметтік-психологиялық ахуалы орташа деңгейде. Нәтижесін адами әлеуетті дамыту бөліміне мәлімет тапсырылды.

Ақпан айының екінші аптасында психологиялық қолдауды қажет ететін 1-11 сынып оқушыларына сұраныс бойынша жеке кеңестер жүргізілді. 5-6 сынып оқушыларының арасында «Егер де мен» атты психологиялық ойындар жүргізілді.

Сондай ақ, 1-5 сынып оқушыларымен «Менің қолымнан бәрі келеді!» атты тренинг өткізді. Мақсаты: Баланың бойындағы тұйықтық, ұялшақтық қасиеттен арылту.

Ақпан айының төртінші аптасында ата-аналармен «Зорлық-зомбылықтың түрлері мен оның бала психологиясына әсері» атты тақырыпта түсіндірме жұмыстары жүргізілді. Педагогтарға арналған түзету-дамыту жұмысы жүргізілді. Педагогтардың сұранысы бойынша жеке кеңестер жүргізілді. Аутодеструктивті мінез-құлықты балалармен түзету-дамыту жұмыстары жүргізілді.

Ақпан айының бесінші аптасында 5-11 сынып оқушыларының ата-аналарымен электронды түрде сауалнама жүргізілді, нәтижесі білім бөліміне тіркелді. 5-9 сынып оқушыларымен «Досың кім екенін айтсан, сенің кім екенінді айтамын» жаттығуы жүргізілді. Мақсаты: Оқушылардың арасында жағымды қарым-қатынас орнату, бір-бірін сыйлауға, адал дос болуға және қоршаған ортамен сыйлас болуға үйрету, коммунквативті өрісті дамыту.

Наурыз айының бірінші аптасында 1-11 сынып оқушыларының арасында аутодеструктивті мінез-құлықты балалармен жеке жұмыстар жүргізілді. Наурыз айының екінші аптасында «Менің қолымнан бәрі келеді!» атты 1-5 сыныптар арасында тренинг жүргізілді. **Мақсаты:** Мүмкінділігі шектеулі оқушылардың бойларындағы қабілеттің аша білуге, бір-бірімен жақсы қарым-қатынаста болуын қалыптастыру. Жан-жақтылыққа үйретіп, өздігінен еңбектенуге үйрету болатын. Бастауыш 4-сынып оқушыларының орта буынға өтуге дайындығын «Замбицяевич» сауалнамасы арқылы анықталды. Сауалнамаға барлығы 111 оқушы қатысты. Оның ішінде 22 оқушы ортадан төмен, 11 оқушы орта, 29 оқушы ортадан жоғары, 49 оқушы

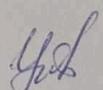
жоғары деңгейде жауап берді.

Наурыз айының үшінші аптасында 10-11 сыныптар аралығында «Менің тандауым» атты тренингтер өтілді. Мақсаты: Оқушыларға өмір ұғымын түсіндіре отырып, өмірде кездесетін әртүрлі жағдайлар туралы ақпарат беру. 5-9 сыныптар аралығындағы «Мені не үшін құрметтеу қажет?» жекеленген оқушылармен сұхбаттар жүргізілді. 8-11 сынып аралығында «Менің темпераментім» атты жекелеген оқушылармен сұхбаттар жүргізілді. Сәуір айында ППҚ-ға баратын оқушыларға мінездеме дайындалды, үйде оқытылатын б оқушы ПМПК камиссиясынан өткізілді. Мамыр айында Сарыагаш ауданы адами әлеуетті дамыту бөлімінен бекітілген «Білім сынағына-сеніммен!» атты тақырыпта айлық бағдарлама іс-шара өтілді.

Мақсаты: Сынып бітіруші оқушыларға психологиялық қолдау көрсету.

Емтихан, ҰБТ барысында эмоциясын басқаруды үйрету. Ата-аналар мен мұғалімдерді баланың психологиялық қырларымен таныстыру.

Психологиялық айлықтың ашылуы салтанатты түрде №74 жоббм мектебінде өтілді. 4,5,9,11-сыныптарынан мазасыздану деңгейі анықтап, оның қорытындысын адами әлеуетті дамыту бөліміне тапсырылды. Диагностика қорытындысы бойынша ата-аналарға, педагогтарға түсіндірме жұмысы жүргізілді. «Денсаулыққа зиян келтірмей, емтиханға қалай дайындаламыз» атты мини-лекция 11-сыныптарға жүргізілді. «Отбасы жағдайында емтихан тапсыратын балаға қолдау көрсету» мақсатында ата-аналарға онлайн түрде түрлі кеңестер берілді. «ҰБТ-ға сеніммен!» атты 11-сыныптарға психологиялық сабактар жүргізілді.

Педагог-психолог: Ұ.Култаева.